

Ufrivillig deltid i varehandel

Samarbeidsprosjekt 2012-2013 (2010 - 2014)
Handel og Kontor - Virke

Arbeidsmiljøkonferansen
23.10.2014

Der heltid er regelen er deltid unntaket!

Der heltid er regelen er deltid unntaket!

Bakgrunn

- Forrige regjerings satsning *krafttak mot ufrivillig deltid.*
- 47 tiltak - to i privat næringsliv.
- Nasjonalt seminar *tid for heltid* høsten 2014.

Partssamarbeid

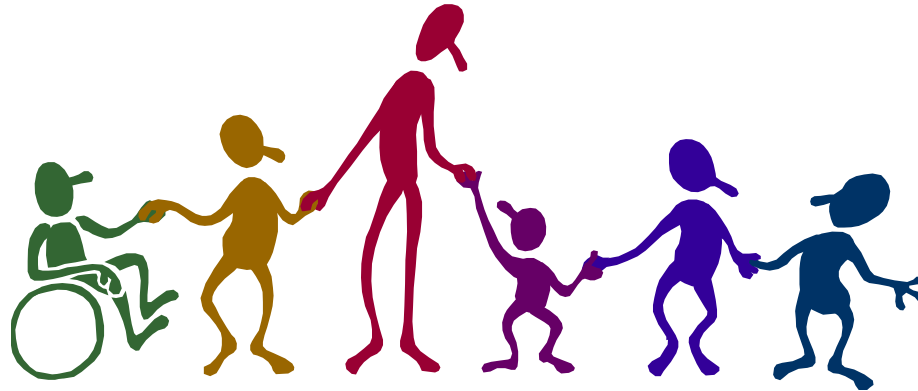
- *Handel og Kontor og Virke er enige om at det er viktig å jobbe for å redusere ufrivillig deltid og at det er alvorlig for den enkelte.*
 - En del av tariffavtalen og nedfelt i Landsovernskomsten HK - Virke.

Mål

- Fakta
- Suksessfaktorer
- Verktøy

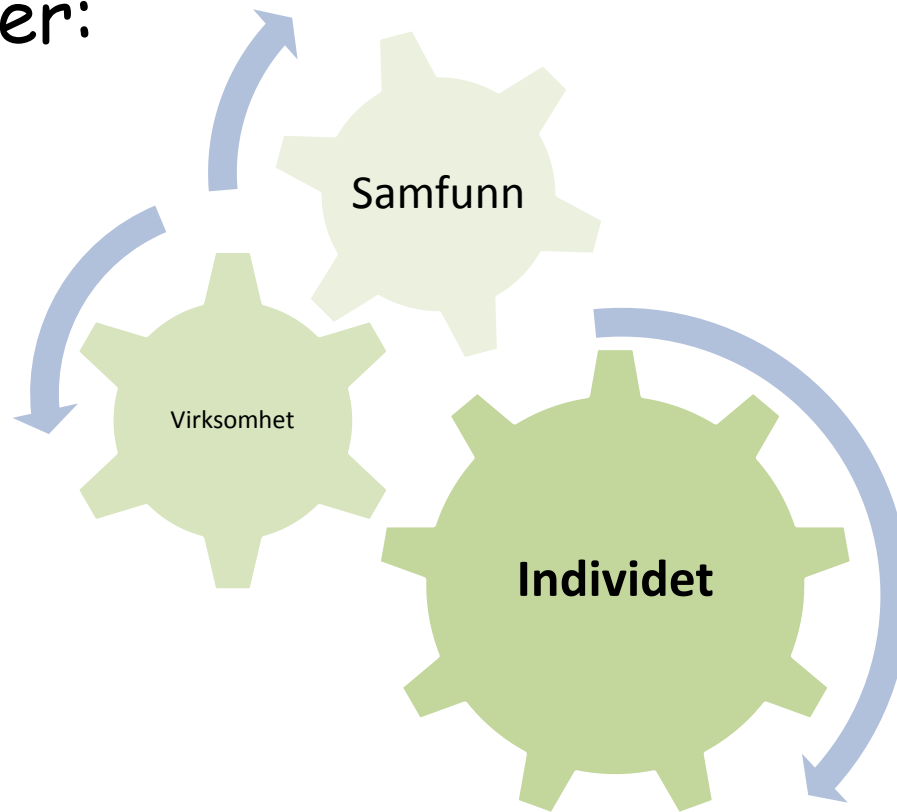
Hvorfor redusere ufrivillig deltid?

Hendene trenger jobben og
jobben trenger hendene!

Hvorfor redusere ufrivillig deltid?

- Eller hvordan fravær av arbeidstid påvirker:

Hvorfor redusere ufrivillig deltid?

- **For individet**
 - Lønn å leve av
 - Arbeidstid å leve med
 - Anerkjennelse
 - Selvrealisering
 - Identitet
 - Sosial og faglig tilhørighet
 - Lån til bolig
 - Opparbeida rettigheter som for eksempel:
 - Foreldrepenger
 - Sykepenger
 - Ledighetstrygd
 - Pensjon

Hvorfor redusere ufrivillig deltid?

- **For virksomheten**
 - Arbeidskraftbehov
 - Personal- administrasjon og kostnader
 - Humankapital
 - Kvalitet og kompetanse
 - Bedre bunnlinje
 - Turnover
 - Sykefravær
 - Omdømme
 - Attraktiv arbeidsplass
 - Status for yrket
 - Kun fordeler - ingen ulemper

Hvorfor redusere ufrivillig deltid?

- For samfunnet
 - Mindre press på velferdsordninger
 - Øket kjøpekraft
 - Stabile skatteinntekter
 - Samfunnsorganisering
 - Folkehelse
 - Integrering
 - Likestilling

FAFO - rapporten 2012

- 60-90% deltid er vanlig og oppfattes som normal og god bemanningsstrategi.
- Vanlig holdning at deltid gjør det enklere å få bemanningskabalene til å gå opp.
- Bransjen rapporterer ikke om store utfordringer når det gjelder rekruttering.

Ansattundersøkelsen FAFO 2013

- To av ti deltidsansatte i varehandel ønsker større stilling.
- 57 % ønsker full stilling.
- 40% ser for seg en framtid i butikkyrket.

- Kvinner 50 + kompensere for sviktende helse ved å jobbe deltid (AFI)

Suksessfaktorer på vei mot heltidskultur

- **Fakta**
 - Ledere og tillitsvalgte 2012
 - Ansattundersøkelsen 2013
- **Formell agenda**
 - Seminarer, kurs og konferanser
 - Medier
- **Lov- og avtaleverk**
 - Arbeidsmiljøloven
 - Hovedavtalen
 - Landsovernskomsten
- **Kunnskap, opplæring og videreutdanning**
 - Tillitsvalgte
 - Ledere
 - Ansatte - på tvers av avdelinger
- **Partssamarbeid**
 - HK - Virke
 - Tillitsvalgt - butikksjef

Suksessfaktorer på vei mot heltidskultur

- **Arbeidstidsplanlegging**
 - Sånn jobber vi her - hjerne og hjerte
 - Kjøreregler, forankring og kultur
 - Praktiske løsninger
 - Partssamarbeid
 - Lokale løsninger - sentrale føringer
 - Oversikt og organisering av arbeidsoppgaver
 - Systematisk
 - Langsiktig
 - Strategisk
 - Endevend arbeidsplanene - to ganger pr år + kosmetikk
 - Kjernestaben først - suppler med deltid
 - Der heltid er regelen er deltid unntaket
 - Teknologi
 - Gode arbeidstidsplanleggingssystemer
 - Kunnskap om sammenhengen mellom personalforvaltning og kostnader
 - Turnover
 - Personaladministrasjon

Suksesshistorier

- Plantasjen Skedsmo reduserte ufrivillig deltid med 70% uten økte kostnader
 - Nye arbeidsplaner
 - Kjernestab - sesonghjelp
 - Gjennomsnittsberegning 52 uker
- Meny Vika og Ultra Ski fjernet ufrivillig deltid i løpet av seks måneder uten økte kostnader
 - Nye arbeidsplaner
 - Matematisk tilnærning til arbeidstidsplanlegging
 - Opplæring på tvers av avdelinger

Flere kvinner jobber heltid

- Fra andre kvartal 2013 til andre kvartal 2014 var det 35 000 flere heltidssysselesatte.

Kilde: AKU (SSB)

Målretta tiltak i AML

- § 14 - 1 drøfting
- § 14 - 3 fortrinnsrett
- § 14 - 4a "mertidsparagrafen"

- Tenker arbeidstidsplanleggere på likestillingsloven?
- Hvorfor blir ikke flere saker tatt rett til domstolene?

Verktøy for mer kunnskap

- www.ufrivilligdeltid.no
 - Tips og råd hefte
 - Arbeidstidsplanlegging
 - Rapporter FAFO
 - Sluttrapport
- www.handelogkontor.no
 - Kurs arbeidstidsplanlegging
 - Tillitsvalgtskolering
- www.virke.no
 - Lederskolering
- www.fellestiltakene.org
 - Felles kurs for ledere og tillitsvalgte